

Preambul: Claudius Aeliani este un autor clasic bilingv în latină-greacă, denumit meliglossos (cel dulce la vorbă), născut la Praeneste (astăzi Palestrina) în Latium, peninsula italică cca. 175 e.n. – decedat cca. 235 e.n.

A scris lucrări din care s-au păstrat cel puțin două: <De natura animalium> în 17 cărți și Varia Historia în 14 cărți, pentru care încercăm fragmentar sumare traduceri din engleză și franceză (indicând sursele)...

Alte lucrări s-au păstrat fragmentar: <Asupra providenței> și <Despre manifestările divine>...

Preferăm să prezentăm în continuare variantele comparate, franceză – greacă – română pentru facilitarea eventualelor corecturi ale traducerii în română.

Text franceză: Claudius Aeliani scrie în istorisiri diverse/Varia Historia 1.14.: < **Du cygne.** A RISTOTE dit que les cygnes sont très féconds et que leur famille est aussi belle que nombreuse, mais qu'ils sont naturellement colères, et que souvent dans un accès de fureur, ils se battent entre eux jusqu'à se tuer les uns les autres. Aristote ajoute que les cygnes sont en guerre avec les aigles, guerre défensive de la part des cygnes, car jamais ils ne sont les agresseurs. Que n'a-t-on pas dit de la voix et du chant des cygnes (16) ? Pour moi, je n'ai jamais entendu de cygnes chanter, et personne peut-être n'a eu cette bonne fortune. Cependant, on croit qu'ils chantent; on prétend même que leur voix n'est jamais plus agréable et plus harmonieuse que quand ils approchent du terme de leur vie. Les cygnes traversent les

Scris de Valentin-Claudiu I. DOBRE
Miercuri, 28 Aprilie 2021 10:42 -

mers en volant, sans se fatiguer.> (preluat din traducerea franceză după limba greacă cu note de M. Dacier, Paris, Imprimeria lui Auguste Delalain, 1827, de pe site-ul:

remacle.org/bloodwolf/historiens/elian

...).

Text greacă: < **Περὶ κύκνου.** Λέγει Ἀριστοτέλης τὸν κύκνον καλλίπαιδα εἶναι, καὶ πολὺπαιδα· ἔχειν γε μὴν καὶ θυμόν. Πολλάκις γοῦν εἰς ὄργην καὶ μάχην προελθόντες, καὶ ἀλλήλους ἀπέκτειναν οἱ κύκνοι. Λέγει δὲ ὁ αὐτὸς, καὶ μάχεσθαι τοὺς κύκνους τοῖς αἰετοῖς· ἀμύνεσθαι γε μὴν αὐτοῦς, ἀλλ' οὐκ ἄρχειν ἀδίκων. Ὅτι δὲ εἰσι φιλωδοί, τοῦτο μὲν ἤδη καὶ τεθρύληται. Εἰ δὲ ἄδοντος κύκνου οὐκ ἤκουσα, ἴσως δὲ οὐδὲ ἄλλος πεπίστευται ὅτι ἄδει. Καὶ λέγουσί γε αὐτὸν μάλιστα ἐκείνον εἶναι τὸν χρόνον εὐφωνότατόν τε, καὶ ὠδικώτατον, ὅταν ᾗ περὶ τὴν καταστροφὴν τοῦ βίου. Διαβαίνουσι δὲ καὶ πέλαγος, καὶ πέτονται καὶ κατὰ θαλάσσης, καὶ αὐτοῖς οὐ κάμνει τὸ πτερόν.> (de pe site-ul:

remacle.org/bloodwolf/historiens/elian

...).

Text română: < **Despre barză.** Aristotel spune că berzele sunt tare fecunde și că familia lor este pe cât de frumoasă, pe-atât de numeroasă, dar că sunt în mod natural agitate și că adesea într-un acces de furie, se pot bate între ele [desigur, din familii diferite] până se ucid unele pe altele. Aristotel adaugă că berzele sunt în război cu ulii [vulturi], război defensiv din partea berzelor, căci niciodată nu sunt agresoare. Ce n-am putea spune despre vocea și cântecul berzelor ? Cât despre mine, niciodată nu am auzit berze cântând și nimeni poate nu a avut această șansă. Totuși, credem că ele cântă; pretindem chiar că vocea nu le este nici atât de agreabilă și nici de armonioasă ca atunci când se apropie de sfârșitul vieții lor. Berzele traversează mările în zbor, fără să ostenească.>.

Comentarii adiacente din notele franceze: A se vedea în acest sens un memoriu al dlui M. Morin, în Culegerea Academiei de Arte Frumoase, tom 5, pag. 207, din Memorii.

Scris de Valentin-Claudiu I. DOBRE și Gheorghița N. Dobre din surse scrise și internet